

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manvscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodiêre

Complectens Santos Mensivm|| Maii Et Ivnii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258 - 10263

De S. Caprasio abbate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77393](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-77393)

indignum ratus veros Christiani nominis cultores tam indignè tractari, consilium ut periculorum, sic insignis futurum ad posteritatem exempli cepit. Securi nimis sumpta, eaque sub ueste recondita, sub noctem domum quæsitoris adit, seque habere significat, quæ cum eo remotis arbitris agat. Admissus, ubi custodes longe abscessisse securos animaduerit, sermone, quem de industria instituerat, intermisso, segurim ex tractam repente quæsitoris in caput adgit: atq; eo prostrato, sine vlo cuiusquam impedimento tacite abit.

Paulò post Marini nece comperta, magnus inter custodes clamor ac rixa est excita. ta, dolebat quippe neminem reperiri, qui tanti patratorum facinoris indicaret. Conieaturis inde omnibus collectis, subit animum suspicio de Proculo, quod & orthodus, & manu præ ceteris promptus esset, & quod ipsum vehementius vrgebat, summa cum cura secreta paulo ante à quæstori colloquia postulasset. Itaque quasitus postriede, atque indicio cuiusdam Hebrei depræhensus, ab iectoribus ad tribunal magistratus perducitur. Ibi de cæde Marini interrogatus, haudquaquam se eius authorem absidit.

**Non negat
se id fecisse.** nuit: verū palam, vt omnes exaudire possent, sibi gloria ducere dixit, quod dexterā suam tam impijac scelerati hominis sanguine imbuisset: simul illud adjiciens, se quo animo nec em ei attulisset, eodem pro Christo tormēta mortis omnia subire paratum esse, quæ ab ijs multò ante in se intentata esse non ignoraret. Quibus vocibus vehementius Praefectus accusans, iectorum confessum gladium expedire, ac lege in eum agere iussit. Ita Proculum, dum pia se & patriam suam preicatione suppliciter Deo commendat, iector adacto in collum gladio obtrūcavit. Ille autem res auditu mirabilis) cùm iam ab omnibus humiliacē efflasce animam crederetur, viuens adhuc surrexit, ac caput suum de terra collectum, manibus suis intra vrbis mœnia reportauit anno, qui fuit à Christo nato quingentesimus decimus nonus. Vnde postea à Pontifice consecratus, atque adem in eo vrbis loco, ubi caput suum reposuerat, ac diem quo supplicio affec. Eius erat, sibi à Bononiensibus dicata, adeptus, insignem Bononiensis religionis gloriam sacrorum martyrum aucto numero cumulauit. Ea deinde monachis Casinatis Benedictinis est attributa.

VITA S. CAPRASII ABBATIS MONASTERII LIRINENSIS, EXCERPTA EX VETVSTO ANNO QVE codice eiusdem Monasterij, & ad nos fideliter transmissa.

Iunij 1.

Sanctorum
vita, quan-
tum afferat
legentibus
vilitatis.

v. Cor. 3. & 8
Matth. 11.
Luc. 10.

VIDE MVS quamplurimos homines gentilium libros studiosè perlegere, fabulas poëtarum commœdiasque & carmina perscrutari: alios cernimus Ethnicon gesfa, quibus iuxta huius mundi stultitiam aliquid strenue gesisse certuntur, curiosè perquirere, tenacièque memoria retinere: quosdam etiam perpendimus talium perditorum hominum libentius historias allegare, quām sanctorum doctrinas, virtutes & exempla referre: cūm tamen sanctorum vitam & merita recitando, quam maxima cunctis immineat vtilitas. Nā in hoc, (vt Prophetā admonet) Dominum laudamus in sanctis eius, qui in illis semper mirabilis apparuit, in luperius propitiationis gratiam, sanctorum interuentione promeremur, & eorum consideratione virtutum, nobis incitamenta præparamus. Omissis igitur stultorum hominum studijs, glorioſi Patris nostri Caprasij, cuius hodiè festum colimus, virtutes ac merita ad memoriam reuocemus.

Fuit itaque beatus Caprasius ingenuus ac spectabilis genere, sed, quod laudabilius est, virtute mentis & excelsus: a primæ oiuuentis flore Philosophia artibus imbutus, miroque claruit ingenio. Sed tandem diuina præuentus gratia, prudenter attendens quia iuxta Apostoli dictum: Sapientia huius mundi stultitia est apud Deum, & quia scientia inflat, charitas autem adificat: elegit potius stultus ab hominibus reputari, vt apud Deum sapiens mereretur habere, illa secreta sapientiae diuinæ adipisci cupiens, quæ Pater cælestis abscondit a sapientibus & prudentibus, sed mira dignatione parvus, id est humilibus & simplicibus reuelauit: nec suo est desiderio fraudatus, nam pius & misericors Deus, qui tam salubre propositum cordi eius inspirauit, gerendi gratiæ & perficiendi virtutem ministrauit.

Beatus

Beatus igitur Caprasius verus Christi discipulus, mundanam illam relinquens Phil. 10. Iosophilam, Euangelicam aggressus est disciplinam. In primis possessiones, & quæcumque in hoc seculo habere poterat, amore Christi cōtemnere, pauperibusq; distribuere s. Caprasius dispositum. Euangelicā ergo illis expeditus aggreditur pauperratem, onusq; mundanæ sollicitudinis deponit, & iuxta Apostoli doctrinā, quæ retrò sunt obliuiscens, ad ea quæ pauperibus. anteriores sunt, se extēdit. Omnia huius seculi * concupiscentia arbitratus est ut sterco. Phil. 3. Phil. 5. ra, ut Christum lucrifaceret: & ut soli Deo liberius vacaret, non solum corde, sed etiā * Corrupti- corpore ab hominum aspectibus & seculi conuersatione recessit, & in quadā arcta ari- bilia. daq; soliditudine monasticā vitam ducere, solitariamq; institutionem aggredi delibera- Attrahit uit. In qua nimirū eremi soliditudine ad tantum virtutum apicem prouectus est, ut nō multis suo solum libijpsi proficeret, sed etiam quamplurimorū Deo militantium monachorum exemplo, ad vitā me- Pater & dux efficeretur, qui eius exempla sestantes pariter & doctrinam, latam viam lioris infli- & spatiosem, quæ ducit ad mortem, deserentes, arctam quæ ducit ad vitam aeternam, Matth. 7. Christo authore, ingredi contendebant.

Interea eius magisterio se subdidit ille Christi Praeful, virtute, sacerdotio & nomi- Vide vitam ne Honoratus, Lirinensis monasterij Pater, qui postmodum Arelatensi ecclesiae pra- s. Honora- fuit Episcopus: cui etiam adhæsit preciosissima illa gemma interno splendore perspi- ti 16. Ianua- cuia, beatus videlicet Venantius, eiusdem S. Honorati frater, qui ambo præfatum san- rii. fol. 37a. tum senē Caprasium pro suo vita merito & eximiē sanctitatis prærogativa (Domino B. Venanti- sic ordinante) tanquam Patrem & Ordinatorem in Domino, atq; custodē suā adhuc us S. Hono- teneræ etatis elegerunt. Qui videns prædictos egregiosq; duos Iuuenes Christum siti- rati frater, entes, Honoratum videlicet atq; Venantium, patriā ac parentes pro Christo velle re- linquere, eorum approbans propositum, per terras mariaq; eos assiduè comitatus est, licet iam esset etatis grauitate confectus. Transcursis igitur, è Nicomedia immensis terræ marisq; spatijs, vir Domini Caprasius cum duobus regalibus geminis, Honorato s. Caprasius scilicet & Venantio, Cisalpinam ingressus prouinciam, talibus lampadibus, fideli igne Cisalpinam fulgentibus, sanctam insulam Lirinensem illustrauit. In quorum aduentu illa sacra Li ingreditur rinensis insula diuino mox est cultui mancipata, summa religionis priuilegio deco- rata.

O felix virtutū magister, qui tantos ac tales meruit habere discipulos! O laudabilis pastor animarū, qui talium gloriatur in Christo spiritualium propagine filiorū! Quāti putamus fuisse meriti, quantæ virtutis virum hunc, qui, ut ita dicam, Magistrorum va- luit esse Magister? Quām felix & beata habitatio illius sanctæ Lirinensis insulæ, quæ tā præclaris est munita patronis, per Dei prouidētiam ad multorum utilitatem de tam longinquis ignotisq; regionibus adductis.

Vir ergo Domini Caprasius feruidus erat charitate, humilitate deiectus, mitissimus Attende pietate, in spe firmissimus, modestus in incessu, obedientia promptus, abstinentia sin- gularis, adspectu serenus, cōtemplatione sublimis, longanimitate fortis, orationis in- stantia continuus, nihil in hoc seculo consolationis quærens, nihil desiderans, nisi decoratus Christum, quem solum desiderando assequebatur, beatam quærendo vitam, bea- tam agebat. Optabat à peccatoribus segregari: & iam non solum à peccatoribus, sed etiam à peccatis segregatus erat. Omne in Dei laudibus tempus habere vo- lebat: & toto tempore Deo vacabat. Appetebat sanctorum congaudere coeribus: Quantæ fu- erit sancti. atq; etiam in præsenti adhuc vita positus similiter gaudebat. Christo frui cupiebat: ratis Capra- mente & spiritu fruebatur. Vir iste beatus pro virtutum magnitudine tantæ fuit op- nionis & famæ, ut multi sanctorum Doctorum sue tempestatis, eius dignæ conuersa- tioni testimonium perhiberent, ac de ipso in suis tractatibus memoriam facerent.

Vnde præcipiuus ille Lugduncensis ecclesia antifex Eucherius, in fine libri, quem de Eremi laude conscripsit, cum de sanctis Lirinensis insulæ incolis loqueretur, hunc virū Dei inter reliquos præcipue nominauit, ita dicens: Hæc, videlicet Lirinensis sancta insu- la, nunc possider venerabilem grauitatem Caprasium, veteribus sanctis parem. Hæc nūc habet sanctos senes illos, qui diuersis cellulis Aegyptios patres nostris Gallijs intule- runt. Et beatus Hilarius, in sermone, quem funebrem in sancti Honorati laudem ha- buit, Beatus Caprasius perfecte consummatæq; grauitatis fuisse, angelica in insulis conuersatione degisse, & inter Christianicos connumeratum describit.

Cum ergo beatus Caprasius annos plurimum grandevusq; esset atque decrepi- tus, & tempus suę resolutionis instaret, (vt legitur) apparuit eis sanctus Michaël Archangelus, s. Michaël Archange- lus apparet ei ante mori- gelus, atq; suum felicem exitum post biduum imminere, diuino nutu reuelauit. Nec tem- incongruē quidem, ut angelico viro migraturo ex hac vita, angelica legatio occurre-

Iintersunt
eius obitui
multi sacer-
dotes, eius
suffragia ex
postulatæ.

ret, quæ sanctam illam animam, & ab hostili improbitate defenderet, & caelestium ci-
tium gloria sublimaret. In eius igitur extremis conuererunt gloriösæ & inclytæ me-
moria. Sacerdotes, Faustus scilicet, Theodorus, Maximus & Hilarius, cuius mentio-
nem iam dudum fecimus. Qui beati viri Caprasij conscius meritorum, suæ pontifica-
lis dignitatis oblitus, ad eius pedes residens, ipsius se orationibus commendabat, atque
vt sui memor esset, grandi cum humilitate efflagitabat, non indignum reputans tan-
to cremi incola obsequium impendere, ipsiusq; eximiae sanctitati dignitatem sacer-
dotij substernere.

Quid igitur officij nos peccatores & indigni huic beato viro iam cum Christo re-
gnanti poterimus exhibere, cùm audimus tantum Pontificem eius adhuc in terris po-
siti suffragia tanta cum humilitate deposcere? Eius ergo intercessionis opem arden-
ter imploremus, auxilij eius beneficia poscamus, illius vitam atque mores pro nostra
modulo virtutis imitemur, regnante Domino nostro Iesu Christo in secula seculo.
rum, Amen.

VITA S. SIMEONIS MONACHI TREVIREN- SIS, AB EVERVVINO ABBATE MONASTERII Doleiensis conscripta. Stylum bincinde modicè elimanit Fr. Laurentius Surius, nihil mutata sententia.

PRAEFATI O AVTHORIS AD POPPONEM
Trevirorum Archiepiscopum.

Fides histo-
ria huius.

Dominus sancto & venerabili Popponi Archiepiscopo, frater Euer-
uuinus, Abbatia nomine indignus, deuotus viriusq; hominis famu-
latus. Mones, immò iubes, sanctissime Pater, vt inops ingenio, stul-
lus eloquio, aliquid de vita & conuersatione ac obitu viri Dei Si-
meonis, & de miraculis, quæ per eum Dominus operatur, edixerā,
multisq; ad laudem & gloriam Iesu Christi desiderantibus scire,
notum faciā. Fateor, magnū onus mihi infirmo importis, maxime
cum toto corpore debilis, tremendum Dei iudicium pertimescam, si aliquid falsitatis
confingam. Confusus igitur de Dei adiutorio, tuis iussionibus vt tremens obtempera-
bo, plano, breui & simplici sermone describens, quæ vel ipse ex ore eius audiui, vel à si-
delibus viris ab ipso auditæ, siue de miraculis vīsa didici. Tui igitur examinis est iudica-
re, num istud tantillū opus iubeas in publicum venire, siue tuis scholasticis corrigen-
dum, exornandum, dilatandum mucē tribuere. Quicquid enim in me reprehenditur, tibi
potius præcipienti, quam mihi obedienti, necessariò imputabitur.

VITÆ HISTORIA.

Junij 1.
Cap. 1.
Parentes &
patria Si-
meonis.

Studet puer
Constanti-
nopolii.

It Hierosol-
yam reli-
gionis ergo

Igitur vir Dei Simeon patre Græco Antonio, matre Calabrica in Sicilia ciuitate Syracusana progenitus, & nobilissimi & Christianis parentibus, Christianè est educatus. Cum vero bonæ indolis puer septem annorum esset, à patre, qui militaturus erat, Cōstantinopolim deducitur, ibique eruditissimis viris sacris literis imbuendus traditur, & in timore Domini diligenter enutritur. Adultus itaque, incrementis virtutum indiēs cœpit augmentari, videns que quodā ex nostris partibus desiderio infatigabiliter curare ad sepulchrum Domini, desiderabat & ipse pro nomine Christi peregrinus fieri. Despectis ergo cunctis munidi vanitatibus, abiectis desiderijs carnalibus, domum, patriam, parentesq;, relinquens, & pauper pauperem Christum sequi cupiens, sanctorum gratia visitandorum locoru Hierosolymā venit: ubi desiderio, quo venerat, loca passionis, resurrectionis atq; ascensionis sapientando, aliquandiu mansit. Post hæc cum quodam Hilario sanctissimo viro, qui hac de causa in Lycaonio habitabat, per septem annos ductor peregrinorum fuit. Iam vero in amore Christi totus fundatus, perquisiuit si illis in locis aliquis inueniretur, qui pro nomine Christi solitarius degeret, cuius instrui moribus, cu-
ius

